

IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TAHDIDLAR VA ULARNING OLDINI OLISH YO'LLARI

I.A. Abduomidov

Namangan Davlat Universiteti.

R.M. Axmedov

Ilmiy rahbar.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19659430>

Annotatsiya. Mazkur maqolada iqtisodiy xavfsizlik tushunchasi, uning mohiyati hamda unga tahdid soluvchi ichki va tashqi omillar tahlil qilingan. Shuningdek, iqtisodiy xavfsizlikka tahdidlarning ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari va ularni kamaytirish yo'llari ko'rib chiqilgan.

Maqolada zamonaviy global iqtisodiy jarayonlar sharoitida milliy iqtisodiyot barqarorligini ta'minlash masalalariga alohida e'tibor qaratilgan.

Kalit so'zlar: iqtisodiy xavfsizlik, tahdidlar, inflyatsiya, ishsizlik, global iqtisodiyot, barqaror rivojlanish, milliy manfaatlar.

Аннотация. В данной статье рассматривается понятие экономической безопасности, её сущность, а также внутренние и внешние угрозы, влияющие на неё.

Кроме того, проанализированы социально-экономические последствия этих угроз и пути их минимизации. Особое внимание уделено обеспечению устойчивости национальной экономики в условиях глобальных экономических процессов.

Ключевые слова: экономическая безопасность, угрозы, инфляция, безработица, глобальная экономика, устойчивое развитие, национальные интересы.

Abstract. This article examines the concept of economic security, its essence, and the internal and external threats affecting it. It also analyzes the socio-economic consequences of these threats and suggests ways to mitigate them. Special attention is given to ensuring the stability of the national economy in the context of global economic processes.

Keywords: economic security, threats, inflation, unemployment, global economy, sustainable development, national interests.

Kirish

Hozirgi globallashuv sharoitida iqtisodiy xavfsizlik har qanday davlatning barqaror rivojlanishini ta'minlovchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Jahon iqtisodiyotida yuz berayotgan o'zgarishlar, global moliyaviy inqirozlar va kuchayib borayotgan raqobat iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash zaruratini yanada oshirmoqda.

Iqtisodiy xavfsizlikning izdan chiqishi iqtisodiy o'sishning sekinlashuviga, ijtimoiy muammolarning kuchayishiga va aholi turmush darajasining pasayishiga olib keladi. Shu bois iqtisodiy xavfsizlikka tahdidlarni aniqlash va ularning oldini olish dolzarb masala hisoblanadi.

Iqtisodiy xavfsizlik tushunchasi

Iqtisodiy xavfsizlik — bu milliy iqtisodiyotning barqaror rivojlanishini ta'minlash, ichki va tashqi tahdidlarga bardosh berish hamda iqtisodiy mustaqillikni saqlash holatidir. U davlat iqtisodiy siyosati va boshqaruv tizimining samaradorligiga bog'liq.

Iqtisodiy xavfsizlikka tahdidlar

Iqtisodiy xavfsizlikka tahdidlar ichki va tashqi omillarga bo'linadi.

Ichki tahdidlar:

- korrupsiya
- inflyatsiya

- ishsizlik
- soya iqtisodiyoti
- ishlab chiqarish samaradorligining pastligi

Tashqi tahdidlar:

- global moliyaviy inqirozlar
- tashqi qarzlarning ortishi
- importga qaramlik
- xalqaro raqobatning kuchayishi

Tahdidlarning ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari

Iqtisodiy tahdidlar natijasida:

- iqtisodiy o‘sish pasayadi
- narxlar oshadi
- aholi daromadlari kamayadi
- ijtimoiy beqarorlik kuchayadi

Bu esa davlat rivojlanishiga salbiy ta‘sir ko‘rsatadi.

Iqtisodiy xavfsizlikni ta‘minlash yo‘llari

Quyidagi choralar iqtisodiy xavfsizlikni mustahkamlashga xizmat qiladi:

- korrupsiyaga qarshi kurashni kuchaytirish
- iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish
- milliy ishlab chiqarishni rivojlantirish
- innovatsiyalarni joriy etish
- eksport salohiyatini oshirish

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, iqtisodiy xavfsizlik davlatning barqaror rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi. Ichki va tashqi tahdidlarni o‘z vaqtida aniqlash va ularni kamaytirish orqali iqtisodiy barqarorlikni ta‘minlash mumkin.

Zamonaviy sharoitda iqtisodiy xavfsizlikni ta‘minlash kompleks yondashuvni talab qiladi va bu davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri bo‘lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mamatov A.A., Abulqosimov X.P., Mamatov S.A., Saidgaziyeva S.Sh. “Iqtisodiy Xavfsizlik” darslik. – Toshkent, 2022
2. Abdullayev Yo. Iqtisodiy xavfsizlik asoslari. – Toshkent, 2020.
3. Qodirov A. Milliy iqtisodiy xavfsizlik. – Toshkent, 2019.
4. Karimov I.A. Iqtisodiy islohotlar yo‘lida. – Toshkent, 2016.
5. Samuelson P., Nordhaus W. Economics. – McGraw-Hill, 2010.
6. Todaro M. Economic Development. – Pearson, 2015.